BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 242 Luni 4 Septembrie 1939
14 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Inventarierea bunurilor publice

In mod oficios se anunță că faza administrativă de inventarierea avuțiilor publice s'a terminat, urmând ca rezultatele să fie perfecționate prin operațiuni tehnice de măsurători și prin verificarea lor de către instanțele judecătorești.

Munca înfăptuită potrivit directivelor d-lui ministru Traian Pop a început a-și da roadele și statul, județele și comunele sunt pe cale să cunoască situația reală a avuțiilor lor, a avuțiilor colectivității.

Este o operă uriașă care trebuia de mult să fie perfectată, pentru că la fiecare pas se semnalau nu numai abuzuri și încălcări de drepturi publice, dar irosiri de averi cari, exploatate în mod rațional ar fi adus statului venituri incalculabile.

Confuzia care se făcea între diferitele titluri de proprietate a creiat anomalii păgubitoare, cari, grație unei inventarieri sistematice și totale, vor trebui să ia sfârșit.

Încă dela crearea regiilor autonome s'a simțit nevoia unei catalogări a avuțiilor ce erau date în administrare. Termenii vagi cu cari se indicau averile ce treceau din administrarea unui departament în aceia a unei regii, dădeau conducătorilor acestora din urmă putința să treacă peste amănuntul că erau puși să gireze întreprinderi în care statul aducea un aport pozitiv, dar incalculabil.

Fără să se poată controla cât de puțin, acel minimum de venit pe care trebue să-l socotească cei ce intrau în posesia unor averi imense acumulate de decenii, diriguitorii regiilor evitau acest amănunt de natură strict comercială, invocând lipsa unei inventarieri oficiale.

Din cauza aceasta ne-a fost dat să vedem cazuri în cari regiile nici nu citau măcar aportul pe care îl aducea statul, nu pomeneau nici în treacăt de veniturile ce s'ar fi cuvenit colectivității drept amortizment al avutului statului ce le era dat spre administrare și, tari pe drepturile ce le erau conferite, socoteau veniturile realizate drept un câștig al conducerii regiei respective și și-l decernau cu grabă la adăpostul unor forme superficiale, mai mult ori mai puțin justificate de anumite chichițe legale.

Aceste vestigii ale unei epoci trecute în care se nesocotea în mod atât de evident avutul public — fapte pe cari noi le-am relevat la vreme cu persistență și cu largă documentare — trebue să ia sfârșit odată cu catalogarea precisă a fiecărui bun public și cu indicarea autorității care îl administrează.

Mai sunt multe de făcut în acest domeniu, pentru că nu trebue să uităm că și dreptul de monopol e o avuție publică și el nu e dat cu scopul ca beneficiile să fie împărțite sub diferite forme între cei ce-l administrează, ca și cum ar fi o avere a lor personală.

Inventarierea avuțiilor publice va scoate la iveală bogății imense: bălți, terenuri, minereuri, păduri, căderi de apă, etc.

Economia națională nu va avea decât de câștigat din această operă atât de necesară.

CÂRCIUMĂRESE — I. PAPAZOGLU

Japonia nu mai are nici o obligație față de Germania

Tokio, 1 Septembrie (Rador).—„Hochi Shimbun" scrie:

„Prin încheerea pactului de neagresiune între Germania și Soviete, Japonia a fost eliberată de obligațiunea de a mai sprijini Germania în cazul deslănțuirii unui nou război mondial.

Japonia a scăpat astfel de o primejdie imensă și poate de aci înainte pași la introducerea unei noui ordini în Extremul Orient și la soluționarea incidentului chinez".

Forțele militare ale Poloniei

Frontierele vulnerabile

de R. SEIȘANU

După războiul victorios din 1920 pe care tânăra armată poloneză abia înjghebată și deci rău încadrată, insuficient instruită și înarmată, l-a susținut împotriva armatelor sovietice, două personalități s'au ocupat de atunci de organizarea forțelor națiunei armate în condițiile impuse de cerințele moderne ale războiului și de situația particulară geografică și politică a Poloniei: mareșalul Pilsudski și mareșalul Rydz-Smigly. Cel dintâi a fost animatorul căci a făcut apel la simțul patriotic și de solidaritate al compatrioților săi de a contribui prin toate sforțările și sacrificiile lor la întărirea forțelor de apărare ale patriei; cel de-al doilea, a fost organizatorul, care pe baza unui plan bine studiat, a creiat corpul și sufletul actualei armate poloneze. Nu cu puțin a contribuit la îndeplinirea acestui plan, faza cea mai dramatică a operațiunilor militare din 1920, când capetele coloanelor armatei roșii de invazie își făcuseră apariția în cartierul Varșoviei, numit Praga...

În vremea aceea, în fața fiecărui polon a apărut imaginea dureroasă a patriei abia reînviate și totuși amenințată să reintre iarăș în mormânt... Călăuzită și ajutată de francezi; biciuită de instinctul național al conservării și al apărării cu prețul oricăror sacrificii; însuflețită de cel mai nobil patriotism și redresată de însăși tragica alternativă în care s'a găsit armata, în fașă, poloneză din 1920, a putut câștiga victoria de pe Vistula.

Nu numai situația sa geografică; dar și situația specială a Poloniei de stat-tampon între Germania și U. R. S. S., a impus conducătorilor ei să dea cea mai mare atenție planului de înzestrare al armatei cu armamentul și materialul necesar; formațiunii cadrelor; precum și organizării unei industrii proprii de război.

Care sunt forțele sale disponibile?

Față de populația sa de aproape 34 milioane de locuitori, Polonia poate dispune, în actuala stare de mobilizare de un efectiv total teoretic de 3.400.000 oameni.

După datele oficiale poloneze, armata, din timp de pace a dispus de 270.000 oameni, plus 32.000 grăniceri, 29.000 polițiști de stat militarizați și peste 150.000 oameni aparținând formațiunilor celorlalte necesare apărării teritoriului.

Forțele propriu zisei armate, din timp de pace, erau împărțite în 10 corpuri de armată, constituind 30 divizii de infanterie cu 277 batalioane de infanterie și 51 batalioane grăniceri; 15 brigade de cavalerie, dintre care una motorizată cu 220 escadroane, 75 companii de pionieri, 66 de transmisiuni, 48 care de luptă; 334 baterii ușoare dintre care patru motorizate, 107 baterii grele dintre care 11 motoriazte și 40 baterii antiaeriene.

Divizia — tip normal — de infanterie e compusă din 3 regimente de infanterie și un regiment de artilerie de campanie; iar divizia de ca-

(Continuare in pag. 2-a)

Situația internațională pe ziua de Vineri

Zarul a fost aruncat.

Forța a înlăturat rațiunea și tot ce străduințele geniului omenesc au putut crea în folosul și spre binele omenirii, toate comorile civilizației sunt, de azi înainte, și pentru un timp a cărui lungime nimeni nu o poate prevedea, expuse distrugerii.

In ciuda atâtor adevărate minuni creiate de spiritul omenesc, în ciuda atâtor înălțătoare sinteze morale care au făcut pe om să priceapă divinitatea, în ciuda acelei solidarități umane care asigură durerii, în tot locul, sprijinul generozității, judecata omenească n'a găsit, n'a putut găsi, sau — ce grozăvie! — n'a voit să găsească altă cale pentru soluționarea unui conflict între două concepțiuni asupra justiției internaționale, decât distrugerea între popoare. Tristă soartă pentru biata omenire, dacă neputând trăi fără justiție, ea nu și-o poate totuși asigura decât prin sânge și exterminare!

Iată-ne deci nevoiți ca de azi înainte, în această cronică zilnică în care cititorii noștri găseau încă o speranță că se va putea totuși ajunge la o înțelegere, să nu mai facem decât bilanțul zilnic al violenței, al distrugerii, al morței. In îndeplinirea acestei ingrate îndatoriri, am fi întrucâtva consolați dacă am ști că cititorii noștri vor înțelege toată oroarea pe care ne-o inspiră rezultatul tragic la care s'a ajuns.

*

Incă de Vineri noapte, orice posibilitate de înțelegere dispăruse. Condițiile Reichului au fost comunicate la Londra, la miezul nopții de Joi spre Vineri, fără a se fi comunicat însă și Varșoviei, în acelaș timp cu luarea deciziunii de a se trece la fapte. D. Hitler a considerat netrimiterea unui delegat polon la Berlin ca un refuz anticipat la propunerile Reichului. Această rezultă din comunicatul oficial german, din comunicarea făcută de d. Ribbentrop d-lui Henderson, precum și din discursul rostit de cancelarul Hitler în fața Reichstagului. Și Reichul a trecut la acțiune.

Gauleiterul Forster a decretat anexarea la Reich a Danzigului, comunicând aceasta d-lui Hitler.

Fuehrerul a adresat armatei un ordin de zi în care, după ce spune că Polonia a refuzat o reglementare pașnică, că germanii din Polonia ar fi terorizați și că frontiera Reichului nu ar mai fi respectată, declară că „pentru a pune capăt acestei nebunii, nu-mi mai rămâne nici un alt mijloc decât a răspunde la violență prin violență". Și Fuehrerul încheie ordinul de zi cu cuvintele: „Aștept ca fiecare

(Continuare in pag. 2-a)

RĂSBOIUL

de I. LUGOSIANU

Progresiunea neîncetată a încordării internaționale înscria parcă războiul pe linia fatală a destinului european. De trei ani principiile se prăbușiau neputincioase în fața realităților, vorbele cedau în fața faptelor și ceiace era odată dreptul popoarelor — lipsit de sprijinul forței — cădea în pulbere în fața forței creatoare de drepturi noi pentru aceia, care aveau voința puterii.

Războiul ideologic, războiul undelor, războiul nervilor trebuiau într'o zi să se sfârșească în războiul adevărat, care face să curgă sângele bărbaților și lacrimile mamelor și nu alege în furia lui oarbă între soldatul menit să moară la datorie și copilul nevinovat sortit să se bucure de viață.

Oroarea măcelului și perspectiva ruinelor au răscolit conștiința universală. Ea a îndreptat târzii și desnădăjduite chemări de pace către cancelarul german, în mâinile căruia sta hotărirea supremă. Ele au rămas zadarnice. Puterea tragică a unui om a fixat cursul evenimentelor pe calea fatală a destinului misterios pentru toți.

Războiul a început, după tehnica internațională nouă, fără declarație, anunțat de glasul metalic al aparatelor de radio și de șueratul sinistru al bombelor. El se va lărgi într'un conflict general. Anglia și Franța au decretat mobilizarea tuturor forțelor lor armate și asigurările repetate, pe care le-au dat Poloniei hotărite să-și apere cu orice preț independența, nu lasă nici o îndoială asupra sprijinului, pe care-l vor da fără întârziere aliatei lor.

Consiliul de miniștri italian a hotărât Vineri că Italia va rămânea în așteptare, luând între timp toate măsurile militare necesare spre a face față evenimentelor, fără să ia însă nicio inițiativă de acțiune militară. E vorba de expectativă, nu de neutralitate. Cancelarul german a mulțumit Ducelui pentru sprijinul său politic și diplomatic, precizând că nu are nevoie de ajutorul militar al Italiei. Cetirea tratatului de alianță italo-german, care prevede implicit că în cazul când interesele celor două părți nu sunt comune celălalt semnatar îi va da sprijinul său politic și diplomatic, poate explica în parte această atitudine. Definirea exactă a poziției italiene rămâne însă una din problemele diplomatice de căpetenie ale viitorului apropiat. Informația dată de agenția

(Continuare in pag. 2-a)

FILME

La băi.

— Mâine mâncați la subsemnatul. Am adus dela vie niște vin turbat. Nu mai vorbesc de strugurii, pepenii, perele și merele sosite astăzi.

— Bravo!

— Insă, cu o condiție. S'aduceți fiecare câte ceva. Ce veți găsi mai bun. Ca s'o facem lată.

— Se aprobă!

— Tu ce vei aduce, Titi?

— Brânză de burduf.

— Tu?

— Salam de Sibiu.

— Eu, o sticlă de șampanie străină.

— Ura! izbucnesc prietenii.

— Dar Segălică ce ne-aduce?

— Eu aduc... pe fratele meu Morit.

Don José

Italia nu va lua nici o inițiativă de operațiuni militare

Roma, 1 Septembrie (Rador). — **După terminarea consiliului de miniștri s'a dat publicității un comunicat oficial pe care agenția „Stefani" îl transmite în următoarea redactare:**

Consiliul de miniștri s'a întrunit la ora 15 la palatul Viminal sub președinția Ducelui.

După ce a examinat situația determinată în Europa prin conflictul dintre Germania și Polonia a cărui origină derivă din tratatul dela Versailles, și după ce a luat cunoștință de toate documentele prezentate de ministrul afacerilor străine din care rezultă acțiunea desfășurată de Duce pentru a asigura Europei o pace întemeiată pe dreptate, consiliul de miniștri a dat deplină aprobare măsurilor militare luate până acum cari au și continuă a avea un caracter de dispoziții de precauțiune și corespund acestui scop.

Consiliul a aprobat deasemeni măsurile cu caracter economic și social necesare în faza gravă de turburare în care a intrat viața europeană.

Consiliul declară și anunță poporului că Italia nu va lua nici o inițiativă de operațiuni militare și adresează cele mai înalte elogii poporului italian pentru pilda de disciplină și liniște de care a dat ca totdeauna dovadă.

Telegrama d-lui Hitler către d. Mussolini

Roma, 1 Septembrie (Rador). — *D. Hitler a trimis d-lui Mussolini următoarea telegramă:*

Duce, îți mulțumesc în chipul cel mai cordial pentru ajutorul diplomatic și politic pe care l-ați dat de curând Germaniei și bunului său drept.

Sunt convins că pot îndeplini cu forțele militare ale Germaniei sarcina ce ne-am stabilit. Socotesc prin urmare că n'avem nevoie în aceste împrejurări de ajutorul militar al Italiei.

Îți mulțumesc Duce și pentru tot ceeace veți face în viitor pentru cauza comună a fascismului și a național-socialismului.

Anglia și Franța aprobă inițiativa Italiei pentru reglementarea dificultăților europene

Paris, 1 Sept. (Rador). — **Agenția „Reuter" transmite:**

Se precizează că în cursul consiliului de miniștri de Joi seara guvernul francez a hotărât să răspundă favorabil la inițiativa guvernului italian în vederea unei reglementări generale a dificultăților europene.

Răspunsul guvernului francez a fost remis guvernului italian de d. Francois Poncet.

Guvernul britanic a dat și el un răspuns favorabil.

Mareșalul Smigly Rydz șef suprem al armatei polone și succesorul președintelui republicii

Varșovia, 1 Septembrie (Rador). — *Președintele republicei a numit pe mareșalul Smigly Rydz șef suprem al armatei polone, cu începere dela 1 Septembrie.*

*

Varșovia, 1 Septembrie (Rador). — *Președintele republicii a semnat următorul decret:*

In virtutea articolului 24 paragraful 1 din constituție, desemnez pe mareșalul Eduard Smigly Rydz ca succesor al președintelui republicii în cazul când postul de președinte ar deveni vacant înainte de încheierea păcii.

Mareșalul Smigly Rydz